

УДК 371.32

Оксана Кравчук,
кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри
методики початкового навчання
Уманського державного
педагогічного університету
імені Павла Тичини

РОЗРОБКА УРОКУ З ЕЛЕМЕНТАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Урок розроблений для вчителів початкових класів з інтерактивними технологіями, який допоможе учителю зробити процес навчання цікавим та доступним.

Ключові слова: урок, початкові класи, природознавство.

Урок разработан для учителей начальных классов с интерактивными технологиями, который поможет учителю сделать процесс обучения интересным и доступным.

Ключевые слова: урок, начальные классы, природоведение.

A lesson is developed for the teachers of elementary school with interactive technologies, which will help a teacher to do the process of studies interesting and accessible.

Key words: lesson, elementary school, Nature study.

На думку японських футурологів, у розвинених країнах головним стане інтелектуальне виробництво. За встановлення інтелекту можна судити про рівень цивілізованості суспільства.

Стандартні уроки з природознавства обмежують використання прийомів розвитку природних процесів. Тому на сучасному етапі розвитку науки є перші спроби проведення уроків суспільствознавчих та природознавчих дисциплін із залученням можливостей інтерактивних технологій. На таких уроках діти швидко мобілізуються, така робота на уроці сприяє розвитку уваги. Після таких уроків у дітей залишається в пам'яті вся інформація, а це сприяє міцному засвоєнню матеріалу.

Тема: Збережемо природу Землі разом. 4 клас

Очікувані результати:

Після цього уроку учні зможуть:

- розширити знання про охорону природи на Землі;
- розповідати про державні заходи щодо їхнього збереження;

- встановлювати причинно-наслідкові зв'язки;
- наводити приклади власного ставлення до бережного відношення до природи та любов до рідного краю;
- набути навичок участі своєї позиції під час роботи в групах.

Обладнання: карта, таблиці, знакові малюнки, додаткова література, комп'ютерні програми «Клімат» «Погода», підручник для 4 класу «Я і Україна» (автори Т.М. Байбара, Н.М. Бібік. – Київ: «Форум», 2004 р.).

План змісту уроку

1. Збереження лісів.
2. Збереження ґрунтів.
3. Збереження повітря.
4. Збереження природи рідного краю.

Хід роботи на уроці

I. Вступна частина (5 хв.)

1. Хвилинка календаря. Технологія «Робота в парах».

Вчитель задає завдання кожній парі.

Завдання для I пари учнів:

– знакове повідомлення погоди. (Елементи розвивального навчання, діти виставляють паровози у яких позначено стан неба, напрям вітру, температуру повітря і т.д. за тиждень, що було занесено у них в щоденник спостережень).

Завдання для II пари учнів:

– комп'ютерне забезпечення «Погода». Робота розпочинається з занесенням дати на першу панель, це група робить самостійно. Потім з лівої колонки учні вибирають умовні позначки наприклад, стан неба, малюнок із сонцем – дитина натискає мишкою на малюнок, а у правому боці на другій панелі висвітлюється слово «Ясно». Якщо натиснути на малюнок із хмаринкою – то у правій колонці з'являється слово «Хмарно». А на малюнку з грозою на третій панелі можна прочитати слово «Грозові дощі». І так продовжується робота з календарем природи по різних напрямкам.

Завдання для III пари учнів:

– робота з картою. Учні знайомляться на карті з містами, які знаходяться на (Заході, Сході, Півночі та Півдні), і теж роблять прогноз погоди.

Вчитель підводить підсумок: Ми помітили, як температура повітря знижується і на зміну осені приходить зима.

2. Перевірка раніше засвоєних знань. (5–7 хв.)

Слово вчителя: Так як різноманітна наша природа, так і різноманітне населення нашої Землі. Ви дізналися, скільки людей живе на Земній кулі? (6 мільярдів). Ви працювали дома з текстом «Населення Землі» зараз ми перевіримо, як ви його засвоїли.

Перевірка проходить у вигляді тестування. Один учень за дошкою

записує відповіді, а всі учні працюють в зошитах.

Тести.

1. Яка кількість рас існує на Землі?

- а) 5;
- б) 3;
- в) 7.

2. Раси різняться тому що...

- а) Хтять виділитись на Землі;
- б) Щоб бути гарними;
- в) Ознака пристосування організму людини до різних умов життя.

3. Що об'єднує народ. Що спільного є у народу.

- а) Мова, обряди, традиції;
- б) Колір шкіри;
- в) Політичні погляди.

4. Як об'єдналися народи:

- а) В організації;
- б) В сім'ї;
- в) В державу.

5. Основним законом держави є:

- а) Конституція;
- б) Мова;
- в) Гроші.

6. Щоє символами держави:

- а) Національний одяг;
- б) Герб, прапор, гімн;
- в) Усна народна творчість.

Висновок: взаємоперевірка.

II. Основна частина.

З метою актуалізації чуттєвого досвіду та опорних знань вмінь учнів вчитель говорить:

– У нас є група дітей, які займалися пошуковою роботою (3 учні – науковець, філософ, депутат).

Мотивуючи навчальну діяльність учнів, повідомляємо тему, мету і завдань уроку. (5 хв.)

3. Актуалізація чуттєвого досвіду та опорних знань і вмінь учнів.

– Я бачу, що серед наших гостей є кореспондент місцевої газети.

Що вас спонукало до нас зайти?

Кореспондент говорить: Зараз стоїть глобальна проблема людства зберегти природу землі разом. Шановні друзі!

Використовуємо метод «Мікрофон». В іграшковий мікрофон кореспондент ставить запитання учням.

- Розкажіть будь-ласка пор правила поведження в природі?
- Чи є приклади варварського ставлення до природи в вашому краї?

- А що робиться, для збереження екології у вашій школі?
- А що вас спонукало це зробити?

Дякую, дозвольте бути присутньою на уроці.

Учитель робить висновок: Діти і дійсно це велика проблема на сьогоднішній день, а ми хоч маленькі, але байдужими бути не можемо.

4. Сприймання й усвідомлення учнями нового навчального матеріалу. (15 хв.)

Технологія «Робота в парах» (троє рядів парт). Учитель пояснює завдання кожній парі:

- Діти, відкрили підручник і попрацюємо на сторінці 104.
- А зараз ви прочитаєте, якої шкоди завдає діяльність людини – лісові.

I ряд опрацьовує 1 абзац та картинку з пожежею.

–Одне з важливих багатств природи являється ґрунт. Особливо його верхній родючий шар. Потерпає і він недбалої людської діяльності. Давайте ознайомимось з наступним абзацом.

II ряд опрацьовує 2 абзац про ґрунти.

– Розгляньте на малюнку у підручнику на сторінці 104. Яка екологічна загроза зображена на малюнку? Великої шкоди завдають заводи, фабрики – повітря, а воно є одним із важливих критеріїв здорового способу життя. Хоча існують на заводах і очисні споруди, які фільтрують повітря. Опрацьовуємо наступний абзац.

III ряд опрацьовує 3 абзац про повітря.

Учитель робить висновок: Щоб розв'язати складні проблеми охорони і збереженню природи, люди всієї Землі повинні об'єднатися.

Технологія «Громадські слухання».

– Питанням збереженню природи рідного краю займався науковець, йому слово.

Шановні присутні!

Ми знаємо, що припинити винищення рослин і тварин, зберегти їх різноманітність, ще у 1948 році був створений Міжнародний союз охорони природи. Ця організація взяла під свою опіку рідкісні види рослин і тварин. У різних країнах було відкрито заповідники й національні парки. У 1966 році вперше була видана Міжнародна Червона книга. Відтоді в країнах світу почали складати свої національні Червоні книги.

Міжнародна організація Грінпіс бореться за збереження лісів, океанів, рослин і тварин на Землі.

Головна проблема полягає в тому, що не всі люди розуміють серйозну ситуацію, належним чином.

Отже, будьте уважними, чемними до природи. Ви слухали, молодого співробітника інституту «Чиста Україна – чиста Земля».

- Слово надається філософу
- Життя людей на Землі іноді порівнюють із зірками на небі:

народжуються і вмирають люди, з'являються і гаснуть зорі на небі.

І в кожній людині в житті, як і у зірок, настає такий час, коли про неї дізнаються інші, коли її поздоровляють з успіхом, разом з нею радіють за цей успіх. Ось тоді й кажуть, що настав «Зоряний час», тобто серед інших людей, серед непомітних днів, годин настав час, коли людина засяяла, як зірка на небі.

Таким прикладом життя є вчитель, письменник, видатна, чудова людина Василь Сухомлинський, який мріяв, вчив дітей любити природу. Це видно з творів, які ви читали і ще будете знайомитися в майбутньому.

Ви слухали філософа по екологічним питанням.

– У нас присутній депутат від фракції «Чиста Україна – чиста Земля».

Вельмишановні пані та панове!

У наш час держави світу і наша в тому числі підписують між собою угоди про спільну охорону природи. Наприклад, більшість країн світу підписали угоду про зменшення викидів небезпечних речовин в атмосферу. Є міжнародна домовленість про обмеження торгівлі рідкісними та зникаючими видами дикорослих рослин і диких тварин.

Отже, щоб вирішити це питання на державному рівні, нам терміново потрібно співпраця всіх вас і організацій.

За браком часу закінчую свій виступ. Дякую за увагу.

III. Підсумкова частина.

6. Осмислення узагальнення і систематизація знань. (10 хв.)

Слово вчителя: На закріплення почутого матеріалу попрацюємо з комп'ютерною програмою «Клімат». Помандруємо по нашій гарній та різноманітній природі на планеті Земля.

Учні працюють за комп'ютером.

7. Домашнє завдання. Скласти рекламу, ролик до сьогоднішнього уроку, про збереження природи на Землі. (3 хв.)

8. Підсумок уроку. (2 хв.)

Заключне слово кореспондента.

– Ваш сьогоднішній урок особливий за своєю значущістю. Я побачила, як ви обговорювали важливі екологічні проблеми, які стоять зараз у всьому світі на першому місці; вчилися розуміти, як слід ставитися до природи, щоб не завдати їй шкоди, берегти красу рідної землі.

Дякую вам за урок!

Використані технології

Частина уроку	Технології
I. Вступна частина	«Мікрофон» «Робота в парах»
II. Основна частина	«Громадські слухання»
III. Підсумкова частина	«Мікрофон»